

Označení projektu: LI200011

Název: Plnotextová databáze českých norem jako nezbytná součást zkvalitnění informačních služeb ve východočeském regionu

Termín: 2000-2003

Zadavatel projektu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR v rámci programu "Informační zdroje pro výzkum a vývoj"

Nositel projektu: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Řešitel projektu: PhDr. Božena Klabalová

Oponenti: PhDr. Eva Čečková, Ing. Jiří Mika (závěrečné oponentní řízení)

PhDr. Zuzana Formanová, Ing. Zdeněk David (průběžné posudky).

Základní fakta o projektu LI200011

Výchozí stav v době, kdy jsme žádali o grant, byl asi takovýto: SVK HK ztratila v roce 1996 právo povinného výtisku tištěných českých technických norem a neměla dostatek finančních prostředků k jejich nákupu alespoň v nějakém přiměřeném výběru. Nákup těchto speciálních dokumentů byl tedy velice omezován, až tlumen, což s sebou pochopitelně neslo nelibost uživatelů, kteří dříve byli zvyklí normy v SVK studovat. Byli jsme schopni pokrýt jen asi třetinu požadavků z našeho fondu tištěných norem a výhled do budoucna rozhodně nebyl optimistický.

Za této situace se nám podařilo získat grant MŠMT, který umožnil situaci vyřešit pomocí elektronické databáze – produktu Českého normalizačního institutu v Praze. Vypracovali jsme projekt, jehož cílem bylo získávat, propagovat a zpřístupňovat odborné veřejnosti normy v elektronické podobě, a to nejen v rámci města Hradce Králové, nýbrž v širším regionu. Projekt LI200011 byl koncipován na období 2000-2003.

V počáteční fázi řešení projektu jsme zpětně dokoupili široký výběr norem chybějících od r. 1996 a pak už jsme byli nadále schopni databázi průběžně aktualizovat. Složitějším problémem se ukázalo znovuzískávání uživatelů: propagace byla prováděna různými způsoby (osobní návštěvy potenciálních klientů, tištěná i elektronická forma propagace, ba i zvukové spoty v hromadné dopravě). Část klientů se do SVK vrátila, objevili se i noví, ale zcela spokojeni být ještě nemůžeme, i když na druhou stranu nelze rozšiřovat okruh uživatelů donekonečna vzhledem k tomu, že databáze je z finančních důvodů provozována pouze na jednom počítači. Jsme si vědomi, že cílená propagace bude zapotřebí neustále.

Dalším problémem byla omezená možnost meziknihovní spolupráce při řešení projektu. Tady jsme závislí na tržní politice producenta databáze. Normy ani jejich části nelze kopírovat, nelze tedy poskytovat meziknihovní výpůjčky z databáze. Poskytujeme tedy alespoň bibliografické informace (telefonicky, e-mailem, písemně) a zájemci z řad odborné veřejnosti ve východních Čechách si přijíždějí normy prostudovat prezenčně, případně se na základě našich informací mohou kvalifikovaně rozhodnout, že se jim vyplatí normu zakoupit.

Přes výše uvedené problémy se nám podařilo dosáhnout očekávaných výsledků projektu, totiž zkvalitnění informačních služeb knihovny směrem k uživatelům speciálního druhu dokumentů. SVK HK plní i takto svou regionální funkci – jako jediná v regionu má tak rozsáhlý, veřejnosti přístupný, informační aparát v oblasti českých technických norem. Není to jedinečnost samoučelná – má za cíl podpořit aktivity východočeské odborné veřejnosti, ať už podnikatelské či akademické, při integraci ČR do EU.

Při řešení projektu jsme dbali připomínek vzešlých z průběžných oponentních řízení: takto se např. podařilo vyjednat s producentem databáze díky SKIPu určitou slevu norem. V závěru řešení projektu má odborná veřejnost v SVK HK k dispozici unikátní elektronickou databázi čítající kolem 37 000 bibliografických záznamů českých norem s téměř 14 000 plnými texty norem v TIFF a PDF formátu. V bibliografické části lze normy vyhledávat podle mnoha hledisek – zejména po nákupu novější verze programu je tato část báze uživatelsky

velmi vstřícná. Prohlížení plných textů je rovněž jednoduché, zejména opět po přechodu producenta databáze k PDF formátu.

Do budoucna hodlá knihovna databázi nadále pravidelně aktualizovat nákupem dalších elektronických norem, budeme pokračovat v propagaci a rutinním provozu databáze. Nové možnosti získávání dalších klientů se rýsují po výstavbě nového Knihovnicko-informačního centra v Hradci Králové.

Závěrečným oponentním řízením 10.12.2003 byl projekt LI200011 formálně (a úspěšně) ukončen, ovšem jedná se vlastně teprve o východisko další práce, a sice východisko kvalitní.